

Historie fra A-Å

Gads Historieleksikon i opdateret udgave

*Gads Historieleksikon, 3. udgave.
Gads Forlag 2006. 735 s., 329 kr.*

Af Lene Merete Pedersen

Gads Historieleksikon foreligger nu i 3. udgave og indeholder mere end 2600 opslagsord om emner som historiske personer og begivenheder fra oldtiden til i dag – fra Abbasider til Ålandsøerne. I forordet slås det fast, at leksikonet i overensstemmelse med moderne historieskrivning ikke blot vil fokusere på de store mænd i historien og ikke vil se dem som historiens skabere og omdrejningspunkt, men også vil inddrage kulturelle forhold, hverdagsliv og begreber som *demokrati* og *racisme*.

I parentes bemærket er det derfor et interessant valg, at et udsnit af det berømte maleri af Napoleons ridt over Alperne pryder forsiden og findes som frise ved hvert nyt kapitel. Er det for at vise en velkendt historisk person eller for at vise, at historie kan skabes, idet maleriet er en romantisering af begivenheden? Givetvis sidstnævnte, da forfatterne påpeger, at "Hverken Cæsars eller Napoleons rolle i historien var udspillet, da de døde" (s. 5).

Forfatterne har også valgt at medtage opslag om historie som fag. Der er således en lang række historiefaglige begreber såsom *samfundshistorie*, *usamtidighed* og *videnskabsteori*, hvilket giver leksikonet et interessant element og højner niveauet.

Læsevenligt og nyttigt

Anmeldelsen er baseret på nedslagspunkter, da leksikonet ikke er læst fra A-Å. Men det er tydeligt, at forfatterne kommer vidt omkring og dækker mange emner – i en sådan grad, at jeg ikke umiddelbart savner et opslagsord. Det er ikke let at beskrive et ofte kompliceret emne på så begrænset plads, og den opgave har forfatterne håndteret på fineste vis. Leksikonet er en håndbog i historie: alt er i sagens natur ikke medtaget, men leksikonet er fyldigt og en nyttig bog at ty til, når man lige har behov for at slå noget op.

Der er kun få illustrationer i værket – som f.eks. kort over Danmarks udstrækning til forskellige tider eller Islams udbredelse. Flere illustrationer ville have brudt nogle af de mere teksttunge sider, men pladsen tillader det ikke, og det er ikke for alvor et savn.

Forfatterne – Tønnes Bekker-Nielsen, Bernard Eric Jensen, Nils Arne Sørensen og Paul Ulf-Møller – har alle en solid forankring i historiefaget og er anerkendte i historikerkredse. Samtidig er de alle fire gode til at formidle deres fag, og denne kombination gør leksiko-

net både velfunderet og letlæst. Et leksikon skal per definition være neutralt, og ikke alle emner er lige lette at forklare neutralt, f.eks. de forskellige religioner, den kolde krig og omdiskuterede historiske personer. Men forfatterne formår at finde balancen mellem neutralitet og relevans.

Nye læsere kan begynde her

Leksikonet appellerer bredt, idet læserne kan være både den alment historieinteresserede og den mere vidende læser. Med de godt skrevne og kortfattede artikler er der noget for alle. Der kræves ingen særlige forudsætninger for at få et godt udbytte, men samtidig kan f.eks. historiestuderede bruge værket som støtte og få defineret et begreb. Historieleksikonet er overskueligt og lettilgængeligt og kan således stærkt anbefales til alle, der vil vide mere om udvalgte historiske hændelser eller have et indblik i historiefaglige emner.

Lene M. Pedersen er cand.mag. i Historie og Europastudier og ansat på Sekretariatet for Efter- og Videreuddannelse på Aarhus Universitet.